

byer. Urbaniseringen behandles derefter af E. Lettrich, som ved hjælp af omfattende statistik illustrerer bestræbelserne for at omforme det tidligere agrare samfund i takt med samfundsudviklingen. At en ny balance endnu ikke er opnået fremgår af B. Sárfaľvi's artikel om pendlingen og af G. Kőszegfalvi's behandling af de centrale steder i Ungarn, og det oplyses her, at udviklingen af et net af servicebyer i hierarkisk struktur tilstræbes for den sydlige del af landet, hvor servicefunktionerne indtil 1970'erne har været utilstrækkeligt udbygget. Artikelserien afsluttes med et arbejde af G. Preisich om udviklings- og planlægningsproblemer i Budapest. Redaktionen fortjener stor ros for at have sammenstillet disse bidrag til en enhed, der gør, at den kan læses som en monografi, der giver et fortræffeligt billede af efterkrigstidens økonomiske udvikling i Ungarn.

Viggo Hansen

REGIONALATLAS BUNDESREPUBLIK DEUTSCHLAND

München 1979, 9 korthæfter i mappe, 33 cm, DM 24,-. List Verlag, München.

Denne publikation består af et topografisk oversigtskort og 9 hæfter a 16 sider. Hæfterne dækker hver et af de 9 länder og omfatter topografisk og tematiske kort om befolkning, erhverv og bebyggelse. Desuden er der en håndfuld skråbilleder af karakteristiske landskaber suppleret med tilhørende udsnit af kort i 1:50.000. Der bringes meget udmærket materiale til anvendelse i undervisning i BRD's regionalgeografi. Det kan være, nogle finder, det er en god idé med de 9 løse hæfter til at rode med, og prisen er sikkert blevet lavere på den måde; andre vil givet saven en indbinding.

Henning Mørch

W. Witt:

LEXICON DER KARTOGRAPHIE
Enzyklopädie der Kartographie und
ihre Randgebiete, Band B.

F. Deuticke, Wien 1979, 707 s.,
ill., 25 cm, DM 250,- indb.

Denne omfattende bog er det andet bind af i alt 5 i en kartografisk encyklopædi redigeret af E. Arnbberger. Indholdet består af mere end 600 stikord behandlet i fra nogle få linier til artikler på flere sider. Illustrationerne er fine. Emnerne er "alt muligt" i forbindelse med kartografi. Dette indbefatter såvel topografisk som tematisk kartografi, som "man" uden videre helt kan acceptere som hørende under emnet. Desuden behandles en hel del emner af mere perifer karakter, og sorteringskriterierne for disse er ikke lige indlysende: nogle statistiske metoder, som man næppe ville slå op i en sådant værk; en oversigt over demografiske termer m.m. Endelig behandler en del artikler emner som indbinding, trykmetoder, farveblanding o.a. i forbindelse med selve publiceringen af kort.

Henning Mørch

Leo J. Fritschen & Lloyd W. Gay:

ENVIRONMENTAL INSTRUMENTATION
New York 1979, 216 s., ill., 25 cm,
DM 42,-. Springer-Verlag, Berlin.

Den foreliggende bog fremtræder i første omgang som en ajourført oversigt over de vigtigste måleinstrumenter inden for klimatologi og meteorologi. Gennemgangen suppleres udmærket af detaljerede afsnit om måleteori, opstillingsdiagrammer og relevante tabeller, hvorved bogen opnår større anvendelsesmuligheder end traditionelle håndbøger over meteorologiske instrumenter. Den vil således kunne tjene som et vigtigt udgangspunkt ved planlægning af måleprogrammer ved undersøgelser inden for en række beslægtede emnekredse.

H. Sjøgaard

H. Richter:

GEOGRAPHISCHE ASPEKTE DER SOZIALISTISCHEN LANDESKULTUR
Studienbücherei. Geographie für
Lehrer, Bd. 17.

Leipzig 1979, 103 s., ill., 23 cm,
M 9,60. VEB Hermann Haack, Gotha.

Bogen giver et godt indblik i, hvordan man i DDR angriber de geografiske problemer med tilknytning til den rette brug af det åbne land. Man lægger megen vægt på de forskellige økotypen, deres arealbenyttelse og de spatiale mønstre, der fremstår heraf. Helt på linie hermed er også de metodiske anvisninger på, hvordan man bør vurdere de forskellige udnyttelsesformers belastningsgrænser og sårbarhed, der igen fører ind i forureningsproblematikken. I dette spørgsmål indgår også, at der sker en vægtning af de naturlige ressourcers formåen, og at man tager hensyn til mulige foranstaltninger til beskyttelse af miljøet og til de nødvendige naturfredninger. En fylldig litteraturfortegnelse er et godt redskab for den, der søger videre oplysninger om den omhandlede problematik.

Viggo Hansen

H. Harke, E. Rosenkranz, E. Mücke:
GEOGRAPHIE DER RGW-LÄNDER: (Ohne
Sowjetunion und DDR).

(Studienbücherei. Geographie für
Lehrer, Bd. 10).

Leipzig 1979, 175 s., ill., 23 cm,
M 16,-. VEB Hermann Haack, Gotha.

Behandlingen omfatter de europæiske lande Polen, Tjecoslovakiet, Ungarn, Rumænien og Bulgarien foruden den Mongolske Folkerepublik og Cuba. De første 60 sider behandler de europæiske landes fysiske geografi, skildret i storlandskaber, mens de følgende 60 sider dækker den økonomiske geografi med særlig hensyntagen til den industrielle fremvækst og er udstyret med mange tabeller. Til sidst skildres den Mongolske Folkerepublik og Cuba på 40 sider. Man skal have megen stor interesse for sagen for at gå

i gang med denne tekst, der i hvert fald forudsætter samtidig flittig brug af et atlas. Det må dog siges, at behandlingen af de ikke-europæiske lande er noget mere læseværdig. Til forsvar for udgivelsen bør det siges, at den er tænkt til et studiekredsarbejde og ikke til trænede geografer.

Viggo Hansen

Louis J. Battan:

WETTER

Stuttgart 1979, VIII, 160 s., ill., 19 cm, DM 11,80. Ferd. Enke Verlag.

Formålet med den foreliggende bog, der indgår i serien Geowissen Kompakt, er tydeligvis at give en koncentreret indføring i meteorologi. Den kortfattede fremstillingsform anvendes flere steder med held, eksempelvis under beskrivelsen af strømningsmønstre og vindsystemer, mens den andre steder ikke er tilstrækkelig udtømmende. Når man bruger plads på beskrivelse af klimaklassifikation, må der også være plads til at vise Köppens inddeling.

Bogens anvendelighed som et let tilgængeligt opslagsværk er styrket ved inddragelse af et udførligt stikordsregister.

Henrik Søgaard

Bernward Hölting:

HYDROGEOLOGIE:

Einführung in die Allgemeine und Angewandte Hydrogeologie.

Stuttgart 1980, X, 340 s., ill., 20 cm, DM 26,80. Ferd. Enke Verlag.

Forfatteren angiver, at bogen skal som en oversigt over faget hydrologi, som i de senere år har udviklet sig i mere tværvideenskabelig retning fra at være en ren geologisk disciplin. Bogen er dog efter min mening for detaljeret og kompakt til at løse denne opgave. Den er snarere egnet til at give et resumé af vigtige formler og tabeller for fagfolk, medens andre kan have nytte af de mange eksem-

pler på talværdier af hydrologiske størrelser i Tyskland.

B. Hasholt

John R. Mather:

THE CLIMATIC WATER BUDGET IN ENVIRONMENTAL ANALYSIS

Lexington, Mass. 1978, XXI, 239 s., ill., 24 cm, £ 15.50. Teakfield Ltd., Farnborough.

Mathers bog om vandbalance-analyse kan betragtes som en videreføring af Thornthwaite's ide om klimaklassificering ud fra vandbalancedata.

Bogen indeholder indledningsvis en gennemgang af elementerne i vandbalancen, hvor man specielt hæfter sig ved en simpel og effektiv model til bestemmelse af afstrømning. I de følgende afsnit behandles vandbalancens betydning for jordbundsudvikling og planteproduktion. Den humane påvirkning af vandbalancen, eksempelvis i form af urbanisering, behandles indgående i bogens sidste afsnit.

Bogens styrke ligger i, at det lykkes forfatteren på inspirerende vis at gennemarbejde de enkelte metoder til beregning af vandbalancen.

Specielt værdifuld vil bogen nok vise sig at blive for den, som arbejder med problemstillinger af denne art i områder med begrænset datamateriale.

H. Søgaard

Charles D. Sopher, Jack V. Baird:
SOILS AND SOIL MANAGEMENT

Reston, Va. 1978, XII, 238 s., ill., 24 cm, \$ 16.85. Prentice-Hall Int.

Bogen omhandler hovedpunkter inden for jordbundslæren, der har indflydelse på plantedyrkning. Emnerne behandles på et meget generelt plan, hvilket medfører, at læseren ikke behøver større forkundskaber for at få udbytte af bogen. Den er derfor bestemt for læsere, der vil have en elementær insføring i samspillet mellem jordfysiske og -kemiske parame-

tre og plantedyrkning såsom forskellige næringsstoffers plantetilgængelighed.

Bogen er delt op i 15 kapitler, der hver omhandler specifikke emner som jordvand, kalkning og jordklassificering. Hvert kapitel afsluttes med et summary og en meget sparsom litteraturliste, ofte med henvisninger til bøger af samme tilsnit. I slutningen af kapitlerne findes endvidere en række spørgsmål som læseren skulle kunne besvare ud fra teksten. Bagest i bogen findes en ordliste med fagtermer.

Henrik B. Madsen

Bernd Andreae:

WELTWIRTSCHAFTSPFLANZEN IM WETTBEWERB

Ökonomischer Spielraum in ökologischen Grenzen: Eine produktbezogene Nutzpflanzengeographie.

Berlin 1980, 301 s., ill. + 1 kort, 25 cm, DM 78,-. Walter de Gruyter.

I en kort indledning opridses forskellige lokaliseringfaktorer for landbrugsproduktion (klimatiske, økonomiske og politiske). Derpå udvælges en række produkter til belysning af de konkurrenceforhold, der gælder for planteprodukter i den ikke-socialistiske del af verden - idet forfatteren mener, at konkurrencemomentet i ret høj grad er fjernet i "Østlandene" og erstattet af planlægning.

De valgte grupper er ris, olieplanter, sukkerroer og -rør, sydfrugter, nydelsesmiddelplanter samt gummi og spindstofplanter. Gennemgangen af de enkelte produkter indeholder mange kontante oplysninger om arbejds- og anden indsats i produktionen, vækstperioder, afgrødekombinationer i rotation, vanskeligheder ved monokulturer, driftsstrukturens betydning i forskellige egne osv. Dog bærer de fremdragne eksempler stærkt præg af forfatterens egne undersøgelser - en styrke i bevismagten, men en svaghed for en almen lærebog. Især er 60 sider om sukkerproduktionen over-